



# ФІЛОСОФИ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ ПРО ВИХОВАННЯ.

РОБОТУ ВИКОНАЛА СТУДЕНТКА 5 КУРСУ

ГРУПИ СР 17001БЗ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ "СОЦІАЛЬНА РОБОТА"

КЛИМОВИЧ І. Ю

Стародавня Еллада дала світу  
чудових філософів, в  
концепції яких вплетені  
безцінні думки про людину та  
її вихованні.

Серед них одним з перших  
був *Піфагор* (VI ст. До н.е.). Він  
залишив своєрідний звід правил  
моральної поведінки, які  
виглядали на перший погляд  
туманно і невмотивовано.

Наприклад, рада "не ходи по дорозі" мав на увазі рекомендацію не слідувати поспішно суджень натовпу. Правило "поважай закон" означало заклик до поваги батьків, стриманості і небагатослівний.

В «Золотих віршах» Піфагор показав ті моральні правила, суворе виконання яких призводить до ідеалу. Ось декілька з них: роби тільки те, що не засмутить тебе і не примусить розкаюватись; навчись тому, що слід знати; не хтуй здоров'ям свого тіла; привчайся жити просто і без розкошів; не закривай очей тоді, коли хочеш спати, не розібравши всіх своїх вчинків за минулий день.



Один з перших філософів Стародавньої Греції **Геракліт** (520-460 до н.е.) висловив ґрунтовні педагогічні ідеї: про навченості і освоєнні моральності як властивості людини ( "всім людям дано пізнавати самих себе і були помірковані"), розумі і почуттях як знаряддя пізнання , розумі як головний критерій істинності пізнання, необхідність пізнати сутність, а не тільки факти ( "мудрість в тому, щоб знати все як одне", "многознание розуму нас навчає").

До перших  
філософів Стародавньої Греції,  
що займалися проблемами  
виховання,  
відноситься *Демокріт* (460-370  
до н.е.).

Він надавав великого  
значення вихованню.

Займатися вихованням слід  
всюди і завжди: "вночі і  
вдень, на батьківщині і на  
чужині"



Демокриту належать твердження,  
що опинилися плідними і в  
майбутньому. Він вважав, що  
хоча вихователь формує і змінює  
людину, проте його руками діє  
природа, бо людина є її часткою -  
**"мікрокосмосом"**.

Процес виховання і навчання - тяжка,  
але вдячна праця, який перетворює  
природу людини, вважав Демокріт.  
"Добрими людьми стають швидше від  
вправи, ніж від природи ... виховання  
перебудовує людину і створює (йому  
другу) природу"

Філософом і вчителем, чий  
авторитет не знав рівних в  
античній Греції,  
був **Сократ** (470 / 469-399 до  
н.е.).

Просвіта для Сократа  
виявилось дорожчим життя.  
Коли перед ним постав вибір,  
зберегти життя або відмовитися  
від педагогічної діяльності,  
Сократ прийняв смертельну  
отруту.

Суть педагогічних міркувань  
Сократа складає теза про те, що  
головна життєва мета людини -  
**моральне самовдосконалення.**



За Сократом, людина є володарем розумного свідомості, спрямованого до добра і істини. Щастя полягає в першу чергу в усуненні протиріччя між особистим і суспільним буттям. І навпаки, упор на особисті інтереси, їх протиставлення благу ближніх веде до душевного розладу і конфлікту з суспільством.

Відомі імена учнів Сократа, які висловили цікаві думки про виховання і навчання. Один з них, **Ксенофонт** (430-355 до н.е.) - автор першого античного педагогічного роману "**Виховання Кіра**". Ксенофонт вважав, що освіта може бути перш за все справою держави, якій слід виховувати своїх громадян. На перше місце морального виховання ставилося формування почуття справедливості.

Інший учень Сократа - *Антисфен* (450-360 до н. е.), засновник філософської школи кініків, вважав, що у вихованні необхідно перш за все наближатися до світу реальних явищ. Основним методом виховання він називав приклад наставника. Як особливе завдання Антисфен виділяв виховання звички долати труднощі і злигодні, зневажати мирські блага ("нехай діти наших ворогів живуть в розкоші").

Важливу роль у розвитку педагогічної думки Античності зіграв самий великий учень Сократа - *Платон* (427-347 до н.е.).

Для Платона навчання і  
виховання - це важкий шлях  
до морального і фізичного  
досконалості - *калогатії*.



Платон аналізував зв'язку виховання з суспільним устроєм. За Платоном, суспільство і освіта не тільки взаємно залежать, але і реформують один одного. Платон особливо виділив соціальні функції виховання - "зробити досконалим громадянином, який вміє справедливо підкорятися або начальником".

Ідея загального обов'язкового освіти, за Платоном, суперечлива. З одного боку, пропонується програма, яка виходить за рамки елементарного навчання. З іншого - освіту ремісників і торговців зводиться до простого учнівства, а раби і зовсім не удостоїлися згадування.

Особлива увага, на думку Платона, повинна звертатися на виховання воїнів: від них залежить охорона усіх членів суспільства. Воно має бути нічим іншим, як організованим напрямом задоволень і страждань дитини, своєрідним методом оптимального дозування «батого і пряника».

The background is a dark blue gradient. In the corners, there are decorative white and light blue lines that resemble a circuit board or a network diagram, with small circles at the end of the lines.

Дякую за увагу